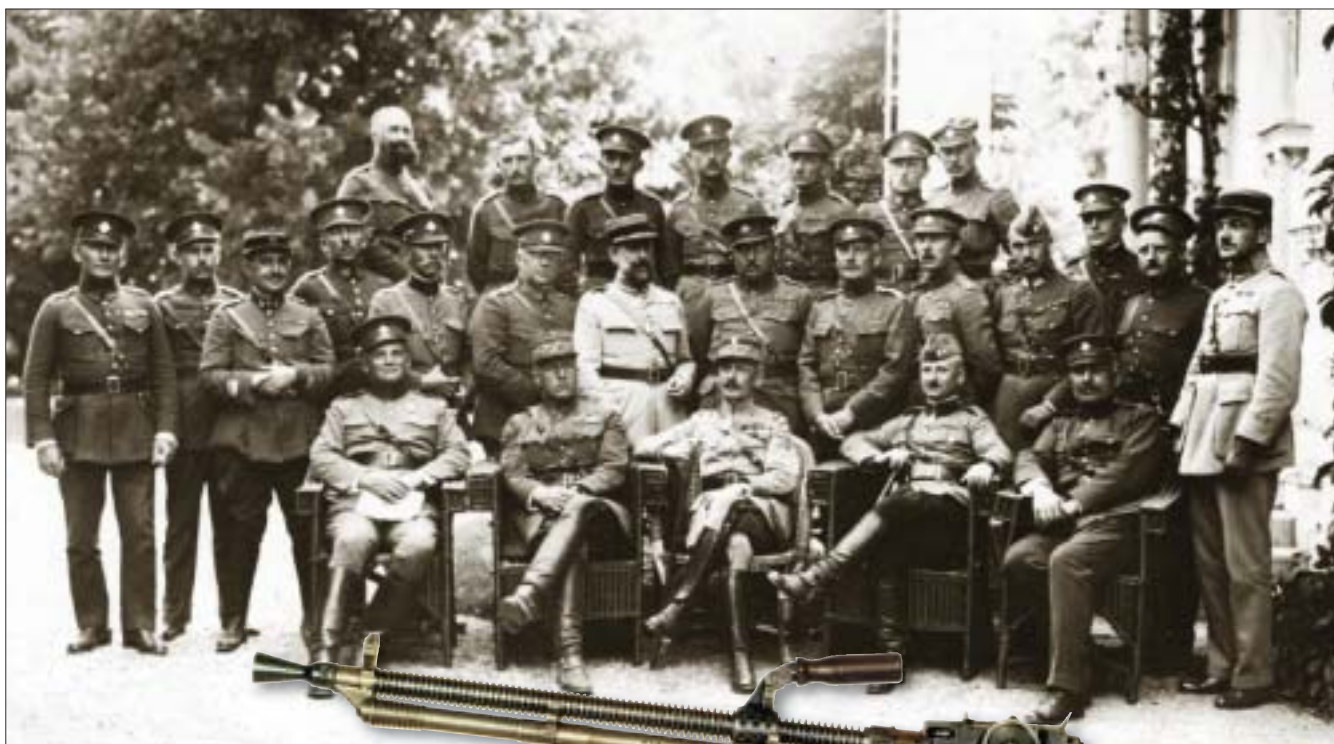

Snímek na rozloučenou. Velitel Zemského vojenského velitelství Bratislava gen. Claude Spiré (sedící třetí zleva) se svými spolupracovníky a veliteli podřízených divízi a brigád před odchodem z Československa.

Československý lehký kulomet vz. 26, ráže 7,92 mm

V pátek 1. ledna 1926 vstoupilo v platnost nařízení prezidenta republiky T. G. Masaryka, kterým se změnila působnost Francouzské vojenské mise na funkci poradní. Tímto dnem převzali čs. důstojníci některá vyšší velitelská místa, jež byla až dosud obsazena Francouzi. V prvé řadě šlo o funkci náčelníka hlavního štábu, kterým se stal gen. Jan Syrový, do té doby velitel Zemského vojenského velitelství Praha. S jeho příchodem začíná období samostatného vytváření čs. branné moci, i když vliv francouzských důstojníků ještě po nějakou dobu přetrvával. Někteří Francouzi (zejména velitelé částí škol a kurzů) navíc ve svých funkcích zůstali i po 1. lednu 1926. Jako vůbec poslední, nepočítáme-li gen. Louise Fauchera, náčelníka Francouzské vojenské mise, opustil Československo v září 1930 velitel pražské Válečné školy gen. Joseph Le Blévec.

Československá přilba vz. 25

Jedním z francouzských velitelů, který v Československu působil ve velice významné funkci, byl i velitel Zemského vojenského velitelství Užhorod gen. Marie Constantin Robert Paris (na snímku z dvacátých let s guvernérem Podkarpatské Rusi Grigorijem Žatkovičem)

Vě čtvrtek 18. března 1926 byla jmenována úřednická vláda ministerského předsedy Jana Čermého. Křeslo ministra národní obrany v ní zastával gen. Jan Syrový, který se tak stal jediným náčelníkem hlavního štábu, jenž byl v době výkonu své funkce členem vlády.

Krátko po převzetí své funkce se stal gen. Jan Syrový na přechodnou dobu ministrem národní obrany. V čele hlavního štábu ho v té době zastupoval gen. Radola Gajda, který však byl již v červenci 1926 na základě zmanipulovaných důkazů obviněn z přípravy protistátního puče a špionáže ve prospěch SSSR. Následovalo jeho přeložení do výslužby a degradace. Pád významného legionářského velitele byl sice částí důstojnického sboru chápán jako důsledek nepřipustného vměšování politiků do vnitřních záležitostí armády, avšak k žádné formě odporu nedošlo. Gajdova aféra se tak stala prvním krokem na cestě plného podržení armádních špiček politické reprezentaci, což přineslo své tragické plody v září roku 1938.

Hvězda Řádu bílého lva.
Různými stupni tohoto
našeho nejvyššího vyznamenání
byli dekorováni
všichni důstojníci FVM,
kteří působili v ČSR.

Bývalý náčelník hlavního štábu gen. Eugène Mittelhauser navštívil po skončení své mise ČSR hned několikrát. Fotografie zachycuje jeho přijetí u ministra národní obrany Karla Viškovského.

Armádní generál Jan SYROVÝ

24. 1. 1888–17. 10. 1970

V letech 1908–1914 působil ve Varšavě. Po vypuknutí války vstoupil v září 1914 do České družiny (velitel čtyř, později velitel roty). Po vzniku 1. čs. střeleckého pluku prošel funkcemi od velitele roty až po zástupce velitele pluku. V předvečer zborovské bitvy zraněn a ztratil oko. Za konfliktu s bolševiky stál v čele Severozápadní skupiny, od srpna 1918 velitel Československého armádního sboru, od ledna 1919 velitel Československého vojska na Rusi. 1920–1925 velitel ZVV Praha. 1. 1. 1926–18. 3. 1926 a 14. 10. 1926–29. 11. 1933 náčelník hlavního štábu (v mezidobí ministr národní obrany). Od prosince 1934 generální inspektor čs. branné moci. Od 22. 9. do 6. 10. 1938 ministerský předseda ČSR, poté ministr obrany až do jara 1939. Po okupaci ČSR penzionován a žil pod dohledem gestapa. Finančně podporoval perzekvované a v květnu 1945 se dal k dispozici velitelství Bartoš. Přesto zatčen a odsouzen za údajnou kolaboraci k 20 letům odnětí svobody. V roce 1960 amnestován. Po propuštění pracoval jako noční hlídač.

Divizní generál Radola GAJDA

14. 2. 1892–15. 4. 1948

V září 1915 vstoupil v zajetí do černohorské armády. S ruskou sanitární misí odjel do Ruska, kde se v březnu 1916 přihlásil do 1. srbské dobrovolnické divize. Od ledna 1917 u 2. čs. střeleckého pluku (velitel čtyř, roty a praporu, od července 1917 zatímní velitel pluku). Od března 1918 velitel 7. čs. střeleckého pluku. Za bojů s bolševiky velitel Východní skupiny. Od září 1918 velitel 2. čs. divize. Od ledna 1919 velitel Sibiřské armády admirála Kolčaka. V listopadu 1919 se pokusil o protikolčakovský převrat, zajat a donucen opustit Rusko. 1920 přidělen ZVV Praha. 1920–1922 frekventant Vysoké školy válečné v Paříži. V letech 1922–1924 velitel 11. divize v Košicích. Od prosince 1924 u MNO – hlavního štábu (l. zástupce náčelníka hlavního štábu, od 20. 3. 1926 zastupující náčelník hlavního štábu). V létě 1926 přeložen do výslužby a následně degradován. V lednu 1927 vstoupil do Národní obce fašistické a stal se jejím vůdcem. Za okupace podporoval příslušníky odboje a pečoval o dceru popraveného odbojáře, přesto zatčen a v letech 1945–1947 vězněn.